

KURJER ZACHODNI

»ISKRA«

ROK XXVI.

Poniedziałek, 19 sierpnia 1935 r.

Nr. 225

Prenumerata miesięczna z odnośnikiem do domu i przesyłką pocztową ZŁ. 2.50

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec Piłsudskiego 4. Telefony: Red. 64, Adm. 75.

P.K.O. 302.712

Opłata poczt. niszczona ryczałtem.

HITLERYZM W RZESZY ZAGROŻONY REICHSWEHRA PRZECIW NARODOWEMU SOCJALIZMOWI

PARYŻ 18.8. — Nawiązując swój artykuł p.t. „Trzecia Rzesza i katolicyzm” do mowy Streichera „Echo de Paris” mówi o kampanji antykatolickiej w Niemczech i o nowym tygodniku „Judenkenner”, który niedawno rzucił hasło „Judas i Rzym oto nasi wrogowie”.

Streicher, wydawca antyżydowskiego tygodnika „Der Stürmer” jest jednym z najbliższych towarzyszy Hitlera oraz jednym z członków rządu bawarskiego. Zaatakował on również w swej mowie księży i potępił ostro stary testament, co sprawiło wrażenie na prasie angielskiej. Zdaniem Streichera żyd, nawet ochrzczony jest zawsze żydem i wszędzie tam, gdzie doszedł do władzy, stał się przyczyną ruiny ogólnej.

„Information” pyta, czy to preludjum do pogromu i dodaje, że istnieje tylko jedno wyjaśnienie jego wznowienia ruchu antysemickiego. Oto rząd niemiecki, widząc rosnące we wszystkich stronach trudności ekonomiczne stara się stworzyć nową dywersję.

Ten sam cel ma — zdaniem „Liberte” — przygotowywany obecnie kongres w Nymberdze, w którym weźmie udział 15.000 Reichswehry, marynarze i lotnicy. Poza tym 5.000 lotników przybędzie pieszo, 150.000 pasażerów z całego kraju przybędzie specjalnymi pociągami, 50.000 młodzieży hitlerowskiej i wiele innych organizacji. Koszty kongresu wyniosą 80.000 mk.

STANOWISKO REICHSWEHRY.

WIEDEŃ, 18.8. — Dziennik rządowy „Wiener Zeitung” ogłasza dziś artykuł p.t. „Wojskowa sensacja Trzech Rzeszy”, który omawia aferę gen. Reichenau wydalonego z ministerstwa spraw wojskowych za jawne sprzyjanie narodowym socjalistom.

Podawszy analizie politykę Reichswehry od Eberta do Hitlera i omówiwszy dążenia gen. Reichenau, by przeszczerzyć do atamji niemieckiej narodowy socjalizm „Wiener Zeitung” stwierdza, że generał ten mimo opieki, jaką otaczał go sam Hitler musiał przeciw opuścić swoje stanowisko w ministerstwie.

Jeżeli wogóle jakiś fakt lub jakieś zdarzenie — taki jest wniosek urzędowego organu austriackiego, nadszedł do zobrazowania istotnego układu sił Trzeciej Rzeszy, to takim faktem jest zupełnie wyłącznie hitlerowski oficer z najwyższego stanowiska niemieckiego Wehrmachtu.

OSWIETLENIE SZWAJCARSKIE.

BERLIN, 18.8. — Prasa szwajcarska poświęca dużo miejsca sprawie wydalenia gen. Reichenau z ministerstwa spraw wojskowych i przypisuje temu dążeniu bardzo poważne następstwa dla wewnętrznej sytuacji Rzeszy.

Ponieważ niemieckie biuro prasowe wystąpiło z zarzutem pod adresem prasy szwajcarskiej, że oświadczyła ona tendencyjnie sprawę Reichswehry — według niemieckiego biura prasowego przeniesienie generała z pracy biurowej do służby liniowej jest postępowaniem normalnym — ogłasza „Nene Zülicher Zeitung”.

Komentarz, w którym zwraca uwagę, że właśnie sposób, w jaki potraktowano generała Reichenau nie tylko nie jest normalny, nie tylko jest sprzeczny z tradycją Reichswehry, ale także nadzwyczajny w państwie niemieckim, w chwili, gdy stosunek Reichswehry do reżimu narodowego socja-

listycznego i jego najrozmaitszych czynników, jest znowu przedmiotem namiennej dyskusji.

PROPAGANDA STAHLHELMU.

WIEDEŃ, 18.8. — Pismo popołudniowe „Das Echo” zajmuje się dziś działalnością formalnie rozwiązanego Stahlhelmu i pisze między innymi: „Ręka w rękę z rosnącą opozycją kierownictwa Reichswehry przeciwko panującemu reżimowi, idzie także wzmożona aktywność nielegalnej formacji „helm stalowego”, czyli związku żołnierzy frontowych.

Policia i oddziały szturmowe są codziennie zajęte zdejmowaniem plakatów Stahlhelmu, rozlepionych potajemnie nocą. Plakaty te nawołują dawnych towarzyszy broni do oporu przeciwko reżimowi hitlerowskiemu. Propaganda Stahlhelmu objawia się także w zasypywaniu mieszkań ulotkami piętnującymi działalność narodowych socjalistów. Przytoczony przez „Das Echo” tekst takiej ulotki świadczy o niezwykłej namietności, z jaką Stahlhelm zwalcza obecny reżim w Niemczech.

s. 1 p.

Szczepan Dzidowski

obywatel m. Sosnowca, b. długoletni majster firmy C. G. Schön w Sosnowcu zmarł po krótkich lecz ciężkich cierpieniach w dniu 17 sierpnia 1935 r. przeżywszy lat 69.

Wyprowadzenie drogi nam Zwłok z domu żaloby przy ul. Chemicznej Nr. 30 na cmentarz w Pogoni nastąpi 20 b.m. tj. we wtorek o godz. 16-tej popoł. Msza św. za duszę Zmarłego odprawiona zostanie w Kościele Parafjalnym w Pogoni we środę tj. 21-go b.m. o godz. 8 rano, oraz w Kościele Parafjalnym w Zagórze, we czwartek tj. 22-go b.m. o godz. 8 rano.

Na smutne te obrzędy zapraszają Krewnych, Przyjaciół i Znajomych Zmarłego, pozostali w nieutulonym żalu

Zona, córki, synowie, synowe, zięćlowie, wauczęta i rodzina.

Kasztelanja krakowska

Nawiązanie do dawnych tradycji polskich

WARSZAWA, 18.8. — W pewnych kołach stolicy krąży pogłoski o zamierzonym jakoby przemianowaniu urzędu wojewody krakowskiego na urząd kasztelana. Jest to narazie luźny projekt, a celem jego byłoby nawiązanie do tradycji Polskiej przedrozbiorowej, w której urząd wojewody był wprawdzie wyższy od urzędu kasztelana, jednak, na wyższym dostojnikiem w serwicie był kasztelan krakowski, który otrzymywał pierwsze miejsce przed wszystkimi wojewodami.

Gdyby projekt powyższy się zrealizował, godność kasztelana krakowskiego byłaby najwyższym szczeblem w hierarchji administracyjnej.

Urząd kasztelana datuje się w Pol-

sce już od pierwszych czasów powstania państwa, a więc istniał on za Bolesława Chrobrego. Z początku kasztelanowie pełnili także funkcje sędziego z ramienia króla, później funkcja ta odpadła. Kasztelanja krakowska i urząd kasztelana krakow. zaczęły odgrywać większą rolę pośród innych od czasów zjednoczenia Polski za Władysława Łokietka. W XIV wieku urząd kasztelana krakowskiego z dzielnicowego stał się urzędem o znaczeniu ogólnopaństwowym, jako że Kraków był ówczesną stolicą państwa i kasztelan krakowski zajmował miejsce przed wojewodami, choć stanowisko to nominalnie było niższe od godności wojewody.

Apel Mussoliniego

do żołnierzy odjeżdżających do Afryki

RZYM, 18.8. — Mussolini wczoraj niespodziewanie udał się samochodem w towarzystwie wiceministra wojny gen. Baistocchi i sekretarza generalnego partji Starace do Isernii, pod Neapolem, by przyjąć rewję dywizji ochotniczej „23 marca” przed odjazdem jej do Afryki wschodniej.

Mussolini wygłosił do żołnierzy krótkie przemówienie następującej treści: „Pójdziemy naprzód aż do utęczenia imperjum faszystowskiego. Wiem, że spełnicie swój obowiązek z żelazną dyscypliną aż do osiągnięcia ostatecznego celu”.

RZYM, 18.8. — Z Neapolu odpłynął wczoraj do Afryki wschodniej okręt „Praga” z transportem wojskowym, złożonym z ochotników dywizji „23 marca” w liczbie około 600 ludzi.

Wczoraj odpłynął okręt „Campidoglio” z dalszym transportem ochotników oraz dużą ilością zwierząt pociągowych.

Dziś odpłynął „Leonardo da Vinci” i „Franco”.

Po Marszałku Benesz PREZYDENTEM CZECHOSŁOWACJI

BERLIN, 18.8. — Tutejsza prasa podaje bardzo ciekawą depeszę z Pragi czeskiej o wyborach, jakie nastąpią wkrótce na stanowisko prezydenta republiki czeskosłowackiej.

Według depeszy tej wybór Benesza który w myśl życzenia Masaryka miał stać się jego następcą, nie jest w najmniejszym zapewniony.

Benesz bowiem musiałby dla uzyskania większości głosów mieć za sobą głosy wszystkich posłów pełnomocnych a nie wiadomo jeszcze, czy przedstawiciele trzeciej międzynarodówki będą głosować za kandydaturą obecnego ministra spraw zagranicznych.

W związku z powyższym podaje depesza pogłoskę, jakoby zawarcie traktatu wojskowego z czechosłowackiego było spowodowane głównie chęcią Benesza pozyskania sobie sympatii wyborców komunistycznych.

Polscy kajakowcy W BUKARESZCIE

BUKARESZT, 18.8. Uczestnicy spływu kajakowego przybyli dziś rano do Bukaresztu, powitani na udekorowanym flagami dworcu przez przedstawicieli władz rumuńskich, poselstwa i konsulatu polskiego. O godz. 9 rano udali się do parku Karola przed grób Nieznanego Żołnierza.

W uroczystości wzięli udział gen. Rompen, płk. Kiliński, płk. Gilewicz, rim. Młodzianowski oraz przedstawiciele rumuńskiego urzędu wychowania fizycznego, delegacja Ligi morskiej i kolonjalnej z gen. Wiceczorkiewiczem i dyr. Czerwińskim.

W obecności przedstawicieli władz rumuńskich, poselstwa i konsulatu polskiego rada Poniński i attache wojskowy płk. Koralewski złożyli dwa wieńce na grobie Nieznanego Żołnierza, ofiarowane przez państwowy urząd wychowania fizycznego oraz Ligę morską i kolonjalną.

Następnie przed gmachem poselstwa płk. Kiliński wreczył uroczyste generalowi Budulescu, kierownikowi rumuńskiego Instytutu wychowania fizycznego, krzyż komandorski z gwiazdą orderu Polonia Restituta. W obecności wszystkich gości polskich rada Poniński podkreślił w krótkim przemówieniu zasługi gen. Budulescu na polu zbliżenia młodzieży polskiej i rumuńskiej. Mówca zakończył swe przemówienie okrzykiem na cześć sprzymierzonych armii.

Gen. Budulescu, dziękując za wysokie odznaczenie, wyraził przekonanie, iż dalsza, oparta na zaufaniu, współpraca armii i młodzieży obu sprzymierzonych państw będzie owocna.

Stłumienie rewolty albańskiej W kraju panuje spokój

WIEDEŃ, 18.8. — Według informacji z albańskich źródeł półurzędowych, wypadki w Fier i okolicy zostały wywołane przez jednego z niższych oficerów żandarmerji, który na czele oddziału, złożonego z 35 żandarmerji i kilka osób cywilnych zdołał zająć miasto Fier.

Po zajęciu miasta powstańcy wyruszyli w kierunku Lusuzje. W drodze natknęli się na oddział żandarmerji, który otworzył ogień karabinowy. Powstańcy cofnęli się, nie poniosły żadnych strat. Do miejscowości, zajętej przez powstańców, wysłano oddział wojska, który zlikwidował bunt

bez rozlewu krwi.

Ofiarą zaburzeń padł jedynie generał Gjilardi, który nie wiedząc nic o wypadkach w Fier, udał się do Pjanji, gdzie został zamordowany przez rewolucjonistów.

W całej Albanji panuje spokój. Większość zrewoltowanych wandalinów i osób cywilnych została ujęta. Za pozostałymi rozesłano listy gończe

Wiadomości, jakie pojawiły się w prasie zagranicznej o zamachu na króla Ahmeda Zogu, pozabawione są — według źródeł albańskich — wszelkich podstaw.

SPORT I WYCHOWANIE FIZYCZNE

JUGOSŁAWIA — POLSKA 3:2 (0:2)

Porażka polskiej reprezentacji piłkarskiej

Wczoraj odbył się w Katowicach siódmy skolei międzynarodowy mecz piłkarski: Polska — Jugosławia.

W sześciu meczach, aż czterokrotnie: w r. 1922 w Zagrzebiu (3:1), w r. 1931 w Poznaniu (6:3), w r. 1932 w Zagrzebiu (5:0) i w r. 1935 w Warszawie (4:3) zwyciężyli Polacy, a dwa razy: w r. 1925 w Krakowie (1:2) i w r. 1934 w Białogrodzie (1:4) Jugosłowianie dowiedli swej wyższości.

Wczorajszy mecz wykazał również wyższość piłkarstwa jugosłowiańskiego nad polskim. Spotkanie wczorajsze zakończyło się porażką Polski w stosunku 2:3. Dużą winę za wczorajszą porażkę ponosi kapitan związkowy, który wstąpił do reprezentacji na kierownika napadu Peterka. Jak było do przewidzenia, Peterek zawiódł na całej linii. Do porażki przyczynił się również w dużej mierze brak Martyny w drugiej połowie, który nie mógł grać spowodowany chorobą. Zastąpił go rezerwowi Michalski z Naprzodu. Do przerwy nasi piłkarze mieli przewagę, co uwidoczniło się w dwóch zdobytych bramkach. W drugiej połowie drużyna polska opadła na siłach: nie mogąc dorównać taktycznie lepszym gościom i uległa im.

Drużyny wystąpiły w następujących składach:

Jugosławia: Glaser (BSK), Hnegl (Gardjanski), Belosozovic (Hajduk), Arsenovic (BSK), Geyer (Hask), Lechner (Slav. Os.), Glisovic, Zivkovic (Gardjanski), Marjanovic (Hask), Zicevic, Sekulica (BSK).

Polska: Albański (Pogoń), Martyna (Legia), Bułanow (Polonia), Kotlarczyk II (Wisła), Kotlarczyk I (Wisła), Dytko (Dąb), Piec (Naprzód), Matjas II (Pogoń), Peterek (Ruch), Artur (Wisła), Kisielniński (Cracovia).

Grę rozpoczęto o godz. 16.30. Pierwsi wbiegli na boisko jugosłowianie, w białych koszulkach, białych spodenkach i czerwonych sztuczach, powitani burzą oklasków.

Po ustawieniu się jedenastki gości na boisku orkiestra policyjna odegrała hymn jugosłowiański. Wkrótce wbiegła nasza reprezentacja powitana również gromkimi oklaskami. Piłkarze polscy ubrani byli w białe koszulki, czerwone spodenki i niebieskie sztuce.

Po odegraniu hymnu narodowego grę rozpoczęli Polacy.

Już w pierwszych minutach zaznacza się przewaga Polaków. W krótkich odstępach czasu sędzia dyktuje dla nas dwa rzuty różne. W dalszych minutach gra toczy się ze zmiennym szczęściem i żadna ze stron nie może uzyskać pro-

wadzenia. Dopiero w 23 minucie Matjas z ładnego podania Kisielnińskiego lokuje piłkę w siatce, uzyskując dla naszych barw prowadzenie. Uzyskanie pierwszej bramki powitane zostało długo niemilknącymi oklaskami przeszło 20-stosyściężnej rzeszy widzów.

Dopingowani przez publiczność nasi reprezentanci nacierają nadal ostro na bramkę gości i w 14 minut później Peterek z podania Artura podwyższa wynik do 2:0.

Dalsze minuty nie przynoszą zmiany i sędzia Birten odgwiżdżuje przerwę.

Kronika sportowa

PIŁKA NOŻNA

Najbliższe mecze ligowe

W nadchodzącą niedzielę dn. 25 bm. odbędą się następujące spotkania ligowe:

w Warszawie: Legia — Polonia
w Krakowie: Cracovia — Warszawianka

w Lwowie: Pogoń — ŁKS.
w Poznaniu: Warta — Garbarnia
w Świętochłowicach: Śląsk — Wisła

O mejsie do Ligi

O wejście do Ligi grają w niedzielę: Warmja — Smigły
Dąb — Brygada
Union Touring — Legia
Polonia — Skoda
Strzelec — Czarni
Revera — PKS.

Warszawa — FC Wien 3:1

Wczoraj odbył się w Warszawie na stadionie Wojska Polskiego mecz piłkarski reprezentacji warszawskiej z FC Wien.

Mecz zakończył się zasłużonym zwycięstwem reprezentacji Warszawy w stosunku 3:1.

Widzów około 6 tys.

Łódź — Poznań 1:1 (1:0)

W Łodzi rozegrany został piłkarski mecz reprezentacji Łodzi i Poznania. Spotkanie zakończyło się wynikiem remisowym 1:1. Wynik krzywdzi łodzian, którzy byli lepsi.

Widzów 5000.

O mejsie do Ligi

We Lwowie Czarni w rewanżowym spotkaniu o wejście do Ligi pokonali Rewerę stanisławowską w stosunku 4:1 (3:0).

Hakoach (Wiedeń) — Hasmonea (Lwów) 3:0

We Lwowie wiedeński Hakoach pokonał miejscową Hasmonę w stosunku 3:0.

Latarnia morska bez światła

No, tak, oczywiście, wiemy przecież że w czasie mgły światło na nic, bo i tak jej nie przebije. Więc się wówczas używa syreny.

Syreny? Tak, jeszcze dzisiaj. Ale już wkrótce może będziemy mieli coś na to miejsce znacznie lepszego, co się dla naszych statków okaże wynalazkiem poprostu bezcennym.

Jeszcze niedawno napewno, bo to dopiero jest w okresie eksperymentów i udoskonalen. Właściwie nie taka znowu bardzo wielka nowość, bo tylko inny typ fal radiowych. Znamy już te, normalne, długie, które służą się większość stacji nadawczych, wiemy również o tem, że coraz znakomitsze wyniki osiąga się przy pomocy fal krótkich, kilkudziesięciometrowych, i fal ultrakrótkich, których dolną granicą jest siedem metrów.

Teraz zaś próbujemy jeszcze krótszych fal, w granicy jednego metra. Nazywają się one decymetrowymi i mają swoje ciekawe odrębne właściwości, z racji których znajdują zapewne całkiem odmienne zastosowanie od wszystkich innych fal radiowych.

Przedewszystkiem: są one pod nie-

BOKS

BKS szuka przeciwnika

BKS w Dąbrowie Górni. poszukuje przeciwnika, celem rozegrania towarzyskich zawodów bokserskich w Dąbrowie Górni. jak również i na wyjazd. Korespondencje należy kierować pod adresem kierownika sekcji bokserskiej Fr. Dudzińskiego w Dąbrowie Górni., ul. Chopina 3.

Trener w BKS

BKS w Dąbrowie Górni. jest młodym klubem bokserskim i szczyści się dotychczasowem, wynikami w spotkaniach bokserskich. Obecnie aby sekcje wzmocnić technicznie kierownictwo zaprosiło znanego boksera w Polsce p. Cichego z Katowic o prowadzenie treningów z całą sekcją bokserską.

LEKKOATLETYKA

Nowy sukces Walasiewiczówny

W szóstym dniu akademickich mistrzostw świata w Budapeszcie odbyły się konkurencje lekkoatletyczne, pływackie i szermiercze.

W biegu na 10 m. pań po przedbiegach Walasiewiczówna wygrała lekko ko finał w 12 sekund, bijąc Angielkę Saunders 12,7, Niemkę Welchmer, Niemkę Gepner 12,9.

Rzut dyskiem wygrała rekordzistka świata Niemka Mauermeier 44,93 przed Cejzikową (Polska) 35,47 i Walasiewiczówną 34,81.

W klasyfikacji państw akademickich mistrzostw świata prowadzi Węgry 365 pkt., przed Niemcami 314 pkt., Anglią 94 pkt., Czechosłowacją 85 pkt., Austrią 69 pkt., Francją 63 pkt., Japonią 45 pkt., Polską 34 pkt.

Nowy rekord Heljasza

Podczas wczorajszych zawodów lekkoatletycznych w Poznaniu Heljasz pobił światowy rekord w rzucie kulą oburącz o 7 cm., uzyskując 28,75 m. prawą 15,58 m., lewą 15,17. W rzucie dyskiem Heljasz uzyskał 45,32 m.

CHARLES LACQUEHAY,

po raz drugi uzyskał tytuł kolerskiego mistrza świata w konkursie wytrzymałości. Konkurs odbył się w Białymostku.

Po przerwie drużyna nasza wychodzi na boisko bez Martyny. Już w pierwszych minutach widać, że gracze nas opadli na siłach. Po Jugosłowianach natomiast nie widać zmęczenia i zagrywają oni bardzo ładnie. Bardzo ładnie wprost koncertowo, gra atak jugosłowiański, wspomagany doskonale przez pomoc. W 15 minucie, po ładnej kombinacji najlepszego gracza jugosłowiańskiego Zivcovic strzela dla swych barw pierwszą bramkę; w dwie minuty później ten sam gracz podwyższa wynik, co nastąpiło nie bez winy Albańskiego, który ale ustawił się do piłki.

W następnych minutach jugosłowianie w dalszym ciągu mają widoczną przewagę. W 36 minucie jugosłowianie uzyskują przez Sekulica trzecią zwycięską bramkę. Na widowni niezadowolone. Ostatnie minuty pomimo wysiłków naszej reprezentacji nie przynoszą wyównania.

Sędzia odgwiżdża koniec meczu przy stanie 3:2 dla Jugosławji.

Zwycięstwo gości zasłużone. Najlepszym z naszej reprezentacji byli na boisku Dytko. Dobrzy byli również Artur i Matjas oraz Martyna.

Sędzia Birten kilka razy skrzywdził naszą reprezentację.

Organizacja zawodów sprawna.

HUMOR

— Cicho, cicho! Dziecko spi. —xx—

— Tatus się pyta, czy pan nam może po życzyć korkociąg? — Chętnie! Zaraz go sam ojcu przyniosę.

NA MARGINESIE.

Nadużycia na duszach dzieci

Nie mam zamiaru mówić w tej chwili o różnych piśmiadach i ilustracjach niemoralnych, zatrważających duszę młodzieży, o nieprzyzwoitych książkach i wystawach sklepowych, o niecenzuralnych fotosach, wystawianych w gablotkach przed kinami — a dostępnych dla dzieci, które na film dany nie mają wstępu.

Chodzi mi obecnie o wychowanie domowe dziecka, o jego najbliższe otoczenie i stosunek tego otoczenia do małego obywatela. Oczywiście, że nie będę pisała całokształtu tego wychowania. Przypuszczam tylko kilka bijących w oczy przykładów, zresztą dobrze wszystkim znanych.

Otóż przychodzi z wizytą ciocia do domu, w którym jest dziecko rozpoczynające mówić. Dziecko jest tak rozkoszne, gdy wymawia pierwsze wyrazy, gdy buduje pierwsze zdania, gdy opowiada swoją gwara dziecięcą na pytania. Więc również „rozkoszna” ciocia z niezmordowaną energią stawia dziecku cały szereg stereotypowych pytań na temat tego co robi tatuś, a co mamusia i t. d. i t. d. Aż tu nagle, ni stąd ni zowąd pada najniepotrzebniej bardzo niemądre i niepedagogiczne pytanie: — a kogo ty więcej kochasz, mamusię, czy tatuśka?

Do odpowiedzi dziecka na takie pytania nie przywiązuje się zwykle społecznej wagi — wywołują one tylko mniejszą lub większą salwę śmiechu i zadowolenia u starszych. Należałoby jednak większą wagę przywiązywać do pytań zadawanych dziecku i nie pozwalać stawiać takich niemądrych, jak to o którym przed chwilą wspominałam — nawet gdyby się ciotunia o to obraziła. Zresztą rodzice sami — niestety — takich pytań nie unikają.

Jeżeli chodzi o stosunek rodziców do dziecka, to jest on nieraz — śmiało powiedzieć można — nieludzki. Dba się o zdrowie fizyczne dziecka, o to, żeby się dziecko naładowało, wyspało, dobrze wyglądało — ale duszę dziecka nitylko, że się zaniedbuje, lecz wprost kaleczy. Bo czyż nie jest kalendarzeniem dziecięcej duszy kłótnia rodziców w obecności dziecka i miotanie różnych słów nieparlamentarnych. Czyż rodzice w takich wypadkach nie podkopują zaufania do nich dziecka? A cóż mówić o rodzicach i tych o-

sobach, które bywają w domu rodziców i nie krapują się zupełnie obecnością dzieci w czasie swych nitylko trywialnych ale i nieprzyzwoitych nieraz rozmów, w czasie obmawiania bliźnich, czy w czasie nawet różnych ekscesów?

Są to wszystkie przykłady codziennych nadużyć, dokonywanych na duszach dzieci własnych i obcych, na duszach niewinnych i czułych, na których także i tym podobne fakty utrwalają się jak na naczulszej kłizy i

pozostają na całe życie — często spędzają pogodny uśmiech z twarzy „przemądrzałego” i przedwcześnie dojrzałego dziecka.

Gdyby za te sprawy karano doraźnie, choćby tylko tak, jak za okaleczenie fizyczne — mogłyby ludzie unikać ich więcej.

Czyż jednak poczucie odpowiedzialności za ukształtowanie duszy powierzonej naszej pieczy dziecka, nie powinno istnieć w każdym człowieku? **L. REM.**

30-lecie gniazda Sokola w Dąbrowie Górniczej

Wczoraj gniazdo „Sokola” w Dąbrowie obchodziło uroczyste 30-lecie swego istnienia.

Dzień rozpoczął się próbą lekkoatletyczną na stadionie, a o godz. 9-ej nastąpił wymarsz z „Ogniska” z orkiestrą gniazda Zagórze na czele do kościoła parafialnego, gdzie podczas nabożeństwa kazanie o sokolstwie wygłosił ks. Mieszczkański. Z kościoła pochód Sokolów udał się do pomnika Kościuszki, gdzie złożono wieńce z napisem: „Patronowi swojemu — Sokolstwo”.

Po powrocie do „Ogniska” druha T. Sobolewski wygłosił odczyt o sokolstwie.

O godz. 3.15 na boisku odbyły się zawody i pokazy gimnastyczne. Wyniki zawodów lekkoatletycznych są następujące:

W biegu pań na 400 m. I miejsce drużna Mucówna z Dąbrowy. II m.

dr. Gołdówna z Niwki, III dr. Kasperkówna z Zagórze.

W skoku w zwyz: I m. dr. Wajkówna z Dąbrowy (1 m. 53), II m. dr. Mucówna z Dąbrowy (1 m. 50), III dr. Maraszkówna z Dąbrowy (1 m. 20 cm.).

Zawody panów: Skok w zwyz: I m. dr. Wiśniewski z Dąbrowy (1 m. 70), II m. dr. Strojnowski z Czeladzi (1 m. 55), III m. dr. Zieliński z Dąbrowy (1 m. 50).

W biegu na 3 km. I m. dr. Możdżeń z Rogoźnika, II m. dr. Porada z Dąbrowy, III m. dr. Wojtal z Czeladzi.

Rzut dyskiem: I m. dr. Chacuga z Dąbrowy (32.80), II m. dr. Bąkowski z Czeladzi (32.40), III m. dr. Zieliński z Dąbrowy (31.90).

Wieczorem w sali „Ogniska” odbyła się zabawa taneczna dla sokolów i zaproszonych gości.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZYK

19 Poniedziałek	Dzisiaj	Bernarda
	Jutro	Marjana, Ludwika
	Wschód słońca	4 m. 36.
	Zachód	18 m. 59.

Teatr Miejski w Sosnowcu

SCENA HALAMA I JERZY CZAPLICKI W SOSNOWCU.

50.000 mieszkańców Sosnowca wybiera się dziś dnia 19-go b. m. do teatru miejskiego na rewelacyjny występ fenomenalnej artystki i primabaleriny Teatru Wielkiego w Warszawie Lody Halamy i bezkonkurencyjnego barytona Jerzego Czaplckiego. W programie 8 wspaniałych kreacji: Śpiewno-tanecznych Lody Halamy oraz 8 aryj i pieśni Jerzego Czaplckiego.

Wspaniała atrakcja będzie duet w wykonaniu Halamy i Czaplckiego p. t. „Demon i Tamara”. Bilety w cenie od 75 gr. do 4 zł. do nabycia w firmie Czechowskiego.

× NIEPORZĄDKI NA LINII AUTOBUSOWEJ SIEMIANOWICE — BĘDZIN.

Czytelnicy nasi żalą się na opłakane stosunki panujące na linii autobusowej Będzin — Siemianowice. Normalnie według rozkładu autobusy winny kursować co godzinę, tymczasem kursują w najlepszym wypadku co dwie godziny. Jest to oczywiście niewytarozające na tak ożywioną linię. Zdarza się nieraz, że w święta, niedziele i soboty autobus wcale nie kursuje. Wygląda to tak, jak gdyby linia ta była tylko do użytku mniejszości z Będzina. Brak przestrzegania przepisów powoduje przeladowanie autobusów wszelkiego rodzaju koszami, towarami, a nawet żywym inwentarzem w postaci gęsi, kaczek, kur i t. p.

W interesie ogólnym leży uporządkowanie tego stanu rzeczy, tembardziej, iż droga na szosie jest bardzo dobra a frekwencja znaczna. Celowe zarządzenia w tej mierze powitane będą z uczuciem zadowolenia tak ze strony pasażerów jak i prawdopodobnie przez samych właścicieli.

Iwonicz - Zdrój
OD 21 SIERPNI 4202
TANI SEZON JESIENNY

W Sosnowcu 68.865 UBEZPIECZONYCH

Z dokonanych ostatnio obliczeń wynika, że we wszystkich ubezpieczalniach społecznych na terenie całego państwa było w maju r. b. (bez Górnego Śląska) 1.745.993 ubezpieczonych, zgłoszonych przez 405.122 zakłady pracy.

W ważniejszych miastach Polski było w maju r. b. ubezpieczonych: w Warszawie 295.133, w Łodzi 169.252, w Krakowie 94.085, we Lwowie 75.118, w Sosnowcu 68.865, w Poznaniu 66.154, w Wilnie 40.657, w Częstochowie 38.257, w Bydgoszczy 34.507, w Białej 33.520, w Radomiu 31.745, w Lublinie 29.788, w Gdyni 25.427 oraz w Drohobyczu 22.466 ubezpieczonych.

× TRUDNOŚCI Z DRUGOROCZNYMI

W związku z przeprowadzoną reformą, ustroju szkolnictwa średniego, nasunęły się trudności z uczniami pozostającymi na drugi rok w tej samej klasie. W roku szkolnym 1935-36 otwarte będą w gimnazjach państwowych klasy III nowego typu, zastępujące dotychczasowe klasy V-te. Kuratorja otrzymały zalecenie, aby uczniowie drugoroczni z gimnazjum typu przystrodniczo-matematycznego, przyjmowanymi byli do nowych klas III-ch, mimo istniejących różnic w programie nauki. Uczniowie drugoroczni będą musieli jednakże w ciągu najbliższego roku szkolnego przejść dodatkowe wykłady z łaciny.

× **ZAGINIECIE MŁODEJ DZIEWCZYNY.** W ub. tygodniu młoda wyszła z domu rano 14-letnia Antonina Ołtwa, zamieszkała z rodzicami we wsi Łęka, powiatu Będzińskiego i wcale nie wróciła. Dziewczyna wyszła rano na spacer, w kierunku Niegowonic i od tej chwili zaginęła po niej ślad. Poszukiwania nie odniosły żadnego skutku. Obecnie poszukiwania prowadzi policja.

Pociąg motorowy

Z ZAGŁĘBIA DO WARSZAWY

Z wprowadzeniem w przyszłym miesiącu jesiennego rozkładu jazdy, zostaną uruchomione nowe pociągi motorowe na kilku liniach PKP.

Dyrekcja wileńska otrzyma 5 wagonów dwuosobowych z silnikami o mocy 100 km. do obsługi linii rozchodzących się promieniście z Wilna do Grodna, Zawias, Lidy i Nowawilejki. Wagony te zastąpią dotychczasowe pociągi parowozowe.

Dyrekcji radomskiej przydzielono wagony motorowe 4-osiove o szybkości maksymalnej 80—85 km-godz. na linie Skarżysko — Ostrowiec — Sandomierz.

Dyrekcja toruńska, która posiadała dotychczas 13 motorowych zespołów 2 wagonowych otrzyma jeszcze dwa takie zespoły, co pozwoli jej na motoryzację linii Gdynia — Puck — Hel.

W nowym jesiennym rozkładzie jazdy przewidywana jest również jedna para pociągów motorowych na linii Warszawa — Katowice i trzy pary dotychczas kursujących pociągów motorowych na linii Warszawa — Łódź, które obsługują wagony czterosiowe o szybkości maksymalnej 120 km-godz.

Fabryki wagonów pracują obecnie w przyspieszonym tempie nad wykończeniem jeszcze 25 wagonów motorowych, które mają być gotowe w końcu bieżącego lub z początkiem przyszłego roku.

PROGRAM RADJOWY

SOLISTA POZNAŃSKI W KONCERCIE OGÓLNOPOLESKIM.

W ramach ogólnopolskiego koncertu w dniu 20 b. m. o godz. 16.15 wystąpi świetny wirtuoz poznański Jan Rakowski (altówka). Wykona on nastrojową sonatę Schuberta. Przy fortepianie prof. Władysław Raczkowski.

KONCERT SYMFONICZNY.

Program koncertu symfonicznego dnia 20 b. m. o godz. 21.50 w wykonaniu Orkiestry P. R., pod dyr. Stanisława Nawrota obejmujący m. in., z dzieł orkiestrowych zawsze miłą dla słuchacza suitę Bizeta L'Arlesienne Nr. 2, napisaną jako muzykę sceniczną do sztuki Dandeta, potem w dwie suity ujęła i przez nieśioną na scenie koncertowa. W ludowym państwowym tonie utrzymana jest pierwsza część drugiej suity, pełna pikantnych rytmów jest jej zakończenie, smętku — część druga, uroku — część trzecia i ognia, namietności — część ostatnia. Solista tego koncertu będzie śpiewak baryton, Kazimierz Czokolowski. Artysta przebywa stale zagranicą, jest bowiem profesorem konserwatorium w Angorze.

RECITAL ŚPIEWACZY WANDY WERMINSKIEJ.

Jedną z najlepszych naszych śpiewaczek operowych Wanda Wermińska wystąpi przed mikrofonem rozgłośni warszawskiej dnia 20 b. m. o godz. 19.30. Artystka odpowie szereg aryj, które stanowiąc będą świetne pole do popisu, czystości i pełni dźwiękowej tego znakomitego głosu.

WIERSZ O HEŁU.

Wiersze Świanopelki-Karpińskiego przepojone są elementem wizualnym i stoją na wysokim poziomie kunsztu poetyckiego. Wiersze te zdobyły sobie już dzisiaj zasłużony rozgłos i pozycję we współczesnej literaturze. W dniu 20 b. m. o godz. 16.10 usłyszymy przez radio jeden z najnowszych wierszy Karpińskiego p. t. „Heł”.

PONIEDZIAŁEK, 19 SIERPNI 1935 R.

6.30 Audycja poranna. 8.25 Wskazówki praktyczne. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.05 Dziennik południowy. 12.15 Koncert Orkiestry Tadeusza Sereyńskiego. 15.00 Chwilka dla kobiet. 15.05 Koncert z udziałem solistów (płyty). 15.50 Orkiestra taneczna i chór Eryana. (płyty). 15.55 Cedula gładki zbożowo-towarowej. 15.20 Chwilka społeczna. 15.25 Wiadomości o eksporcie polskim. 15.30 Zespół Hel. Atlantycki-Groszmannowej. 15.00 Audycja dla dzieci p. t. „W co się będziemy bawili”. 16.15 Muzyka lekka i taneczna (płyty). 16.30 Codzienny odcinek prozy: fragment z „Pamiętników kwiesianki”. Chodźki. 17.00 Recital wiolonczelowy Józefa Mikulskiego. Przy fortep. Irena Brossówna. 17.30 Muzyka kameralna: Wykonawcy: Kwartet instrumentów dętych Seweryna Śnieckowskiego. 18.00 „Płynny węgiel” — odczyt z cyklu „Ze świata wielkich i małych wynalazków” — wygł. prof. Ludwik Wgrzyżewski. 18.15 „Cała Polska śpiewa” — chór Stowarzyszenia Kolejarzy Śląskich odpowiada wiązankę pieśni górniczych Śląska w oprac. i pod dyr. Henryka Niezgo 18.30 Dr. Władysław Dzięgiel „Najwytworniejszy Kongres”. 18.45 Arje Moniuszki (płyty). 19.15 Koncert reklamowy. 19.50 Audycja żołnierska. 19.50 „Co czytać” — (nowości beletrystyczne). 20.00 „S. rymka ogólna”. 20.10 Arje i duety operowe w wyk. Wiktora Bregy i Jerzego Czaplckiego. 20.55 „Obrazki z życia dawnej i współczesnej Polski. 21.00 Koncert symfoniczny Orkiestry P. R. pod dyr. Grzegorza Fitelberga. 22.00 Wiadomości sportowe ogólne. 22.10 Mała Orkiestra P. R. pod dyr. Zdzisława Górczyńskiego.

Ta, która odnalazła naszyjnik pięknej Heleny

Przed kilku laty zmarła w Atenach w wieku 79 lat i została pochowana na koszi państwa greckiego Zofja Schliemann, małżonka i współpracowniczka słynnego archeologa niemieckiego, Henryka Schliemanna.

Zmarła brała najbardziej czynny udział w pracach swego męża, które doprowadziły do odnalezienia starożytnej Troi i Mycen, stolicy króla Agamemnona. Epokowe to odkrycia stały się dowodem, że poematy Homera „Iliada” i „Odyseja” nie są bajkami, lecz są oparte na prawdziwych zdarzeniach historycznych.

Zofja Schliemann, z domu Castromenu, przeszła niezwykle koleje życia. W 1859 r., gdy miała 16 lat, do jej stryja, metropolity Theocalisa, zwrócił się listownie jego dawny przyjaciel, bogaty kupiec niemiecki, Henryk Schliemann, będący już w wieku 50 lat, z prośbą o przesłanie mu kilku fotografii ładnych dziewcząt greckich, bo chce się ożenić koniecznie z Greczynką, zamilowaną w utworach Homera. Metropolita został zaskoczony niezwykle prośbą, uważając, że jego godność duchowna nie pozwala mu zajmować się podobnymi sprawami. Namyśliwszy się, zwołał jednak na naradę krewnych. Na zebraniu było postanowione wysłać dziwakowi niemieckiemu fotografię Zofji, bratanicy metropolity.

Wkrótce od Niemca nadszedł telegram: „Niech Zofja nie wychodzi za mąż”.

Gdy zjawił się w domu Zofji, zadał jej odrazu kilka pytań: „Czy pani chciałaby przedsięwziąć długą podróż? Czy pani wie dokładnie, kiedy do Aten przybył cesarz Adrian? Ile wyjątków pani zna na pamięć z Homera?”

Odpowiedzi Zofji wypadły jak najlepiej. Niemiec zdecydował zatem, że się ożeni z małą Greczynką, a to dlatego głównie, że kocha... Homera.

Po ślubie małżeństwo przystąpiło na tydzień do prac wykopaliskowych, z początku w miejscu, gdzie dawniej stała Troja, a później w Mycenach.

Po trzech latach bezowocnych poszukiwań na pagórkach dzisiejszego Hissarlika (w Azji Mniejszej), Schli-

mann chciał już zaniechać dalszych poszukiwań. Jednak przyjazd do niego w początkach czerwca 1872 r. młodej żony Zofji, dodał mu zapału do dalszych prac. Istotnie, kilka godzin przed chwilą, wybraną przez Schliemanna na opuszczenie nazwusze Troi archeolog dostrzegł błyszczący przedmiot w ziemi. Było to pierwsze złoto ze skarbu Pryjama.

Po mozolnych poszukiwaniach znaleźli następnie brązową wazę i wysypali zawartość jej na czerwoną szal Zofji, poczem odnieśli skarb z największą ostrożnością do swego małego drewnianego domku. Tam zamknęli się i pozostali tak długo dopóki nie zbadali szczegółowo znalezionych przedmiotów. I tak to zostały zrealizowane ich gorące marzenia.

Schliemann nałożył na szyję Zofji złote naszyjniki, na ręce bransoletki, a w uszy kołczyki. I oboje patrzyli milcząc na siebie przez czas dłuższy drżąc z radości, że nareszcie bajka stała się rzeczywistością.

W pięć lat później Zofja Schliemann święciła drugą chwilę swego triumfu.

MANEWRY W ANGLJI.

2-gi pułk piechoty wyrusza z obozu. Obrazek z manewrów angielskich, które odbywają się koło Aldershot.

Bacność PT. Odbiorcy trzyizbowi!

W miesiącu sierpniu I blok wynosi 5 kWh

II " " 5 "

Porównajcie to z rachunkiem z poprzedniego roku a przekonacie się, że taryfa blokowa daje oszczędność i pozwala na szersze zastosowanie aparatów elektrycznych domowego użytku.

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA
w Zagłębiu Dąbrowskiem, Sp. Akc.

GUY AZANSA,

15-miesięczny chłopczyk, został wybrany na brukselskiej wystawie światowej królem dzieci.

DRABNE OGŁOSZENIA

ZGUBIONE DOKUMENTY

KSIAZKA
wojskowa i książeczka P. K. O. została skradziona Pinkusowi Ryńskiemu. 4424

FOTOGRAFJE retuszowane do Ubezpieczalni po cenie reklamowej. PORTRETY w ramach na raty po 2 zł. miesięcznie. FOTOGRAFJE wypalane na porcelanie do nagrobków prima robota. ZDJĘCIA filmowe przy zakładzie grupowe i pojedyncze po 50 gr za 1 fotografię FOTO - LAZAR, Sosnowiec, Piłsudskiego Nr. 14, 4419

LUEWIK WOHL.

LAWA

Powieść współczesna.

18)

— Jeszcze nie wszystko stracone, zapewniam pana. To są dopiero pierwsze depeze, a zawsze pierwsze wiadomości okazują się późnej znacznie gorsze odr rzeczywistości. Spokojnie... tylko spokojnie...

Alę! to jeszcze dziecko! — myślała.

Sama nie wiedziała, czemu słowo „mammina” wywołało w jej sercu oddźwięk szczególnej, bolesnej radości.

Ostrożnie uwolniła się z jego ramion i odsunęła na pewną, przyzwrotną odległość.

— A teraz zupełny spokój — powiedziała rozkazująco — bo zachoruje mi pan na dobre.

Ukradkiem spojrzeli na siebie — wszak przed chwilą siedzieli tak blisko, połączeni fluidem nieokreślonego a dziwnie nepokojącego uczucia krótkiego jak westchnienie.

Młody Włoch zerwał się gwałtownie:

— Przepraszam bardzo — jękał się zakłopotany w najwyższym stopniu: — Ja... ja jestem warjat... nie wiem, co robię...

Mówił po polsku płynnie, lecz z bardzo sil-

nym akcentem cudzoziemskim.

Próbował zachować się jak człowiek, należąco do dobrego towarzystwa; wyglądało to zabawnie a jednocześnie rozczulająco, gdy się spojrzało na dziecianną twarz ze śladami jeszcze nieobeschniętych łez.

Natalja też nagle zgasała i schowała się jak ślimak do skorupy.

Był za młoda, za mało doświadczona życiowo, by nie dać poznać po sobie głupiego zawstydzenia i pomóc młodzieńcowi wybrnąć z kłopotliwej sytuacji.

— Zaraz zatelefonuję do redakcji jednej gazety — odezwała się z udaną suchością: — Możemy dowiedzieć się bliższych szczegółów.

— San Rocco — bełkotał Włoch — miejscowość nazywa się San Rocco... tam są...

Zakrył twarz rękoma.

Natalja zdjęła słuchawkę:

— Redakcja?... Poproszę do aparatu pana Rosockiego... Dziękuję... Dzieńdobry, panie Jurku, tu Obranowska... Niech pan będzie taki dobru id owie się, czy niema świeższych wiadomości o wybuchu Wezuwiusza. U mnie jest jeden pan, który w okolicach wulkanu ma krewnych... Tak, dziękuję, panie Jurku. Zaczekam przy telefonie.

Paauza dłużyła się w nieskończoność.

— Pani jest bardzo dobra — mruzczał Włoch

— bardzo dobra...

Uśmiechnęła się do niego i momentalnie znów spoważniała.

— Tak? Słucham... Pięć wiossek zupełnie zniszczonych... mieszkańcy (po większej części są uratowani)... O San Rocco niema nic nowego?... San Rocco... Rocco... tak, tak!... Jest lista uratowanych?... Co? Jeszcze za wcześnie?... Dobrze. Dziękuję bardzo, panie Jurku, jeszcze raz zatelefonuję jutro rano. Dowidzenia!

Powiesiła słuchawkę.

— Ten pan z redakcji mówi, że konsulat włoski prawdopodobnie już jutro rano będzie miał listę — rzekła trochę niewyraźnie. Blac de San Rocco jest zasypane popiołem, oddziały ratunkowe jeszcze nie mogą tam dotrzeć. Z wulkanu w dalszym ciągu wycieka lawa...

— Pojadę tam! — zawołał gorączkowo: — Muszę zaraz tam jechać... ja...

Porywezym ruchem podniósł rękę i wpił się zębami w dłoń, żeby nie krzyknąć.

Natalja zaniepokoiła się, podniosła na niego suche, błyszczące oczy:

— To jest absolutnie niemożliwe. Przecież pan jest chory.

— Muszę

(D. c. n.)

SOSNOWIEC, Redakcja: Piłsudskiego Nr. 4.
Tel. 64. Skrytka poczta. 62.
Administracja: Piłsudskiego 4. Tel. 73.
Redaktor naczelny przyjmuje
od godz. 11 — 14 od 6 — 7.
Rekopisów redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia
Wiersz milimetryowy jednolamowy: na 1-ej stronie, względnie przed tekstem 60 gr.; w tekście 45 gr.; za tekstem 20 gr. Ogłoszenia drobne 10 — 30 gr. za każdy wyraz. Szerokość szpalt przed tekstem i w tekście 70 mm., za tekstem 35 mm.; w niedzielę i święta 25% drożej. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca ogłoszeń Admin. nie odpowiada.

SERYJNE DROBNE OGŁOSZENIA.

Po 10 wyrazów w każdym kosztują:
30 drobnych ogł. 20 zł.
20 drobnych ogł. 15.00 zł.
10 drobnych ogł. 7.00 zł.
5 drobnych ogł. 4.00 zł.

Za każdy wyraz dodatkowy dopłaca się po 5 gr.

Oddziały „Kurjera Zachodniego”:

BEDZIN, Małachowskiego 7. — CZELADZ, J. Dembiński, Miłowicka 5. — DĄBROWA GÓRNICZA, Krótka 11. — GRODZIEC, Kiosk p. Łacińskiego. — KIELCE, Stenkiwlewa 43. — ŁĄZY, Władysław Jaworski. — OLKUSZ, Rynek, kiosk p. Kordaszewskiego. — STRZEMIEŻYCE, księg. W. Baginskiej. — ZAWIERCIE, 3-go Maja 29. — ZĄBKOWICE, kiosk p. Krupy. — ŻARKI, F. Nunberg. — MYSZKÓW, kiosk St. Jaworskiego.